“God och Nära vård” sett ur ett glesbygdsperspektiv

Västerbottens län

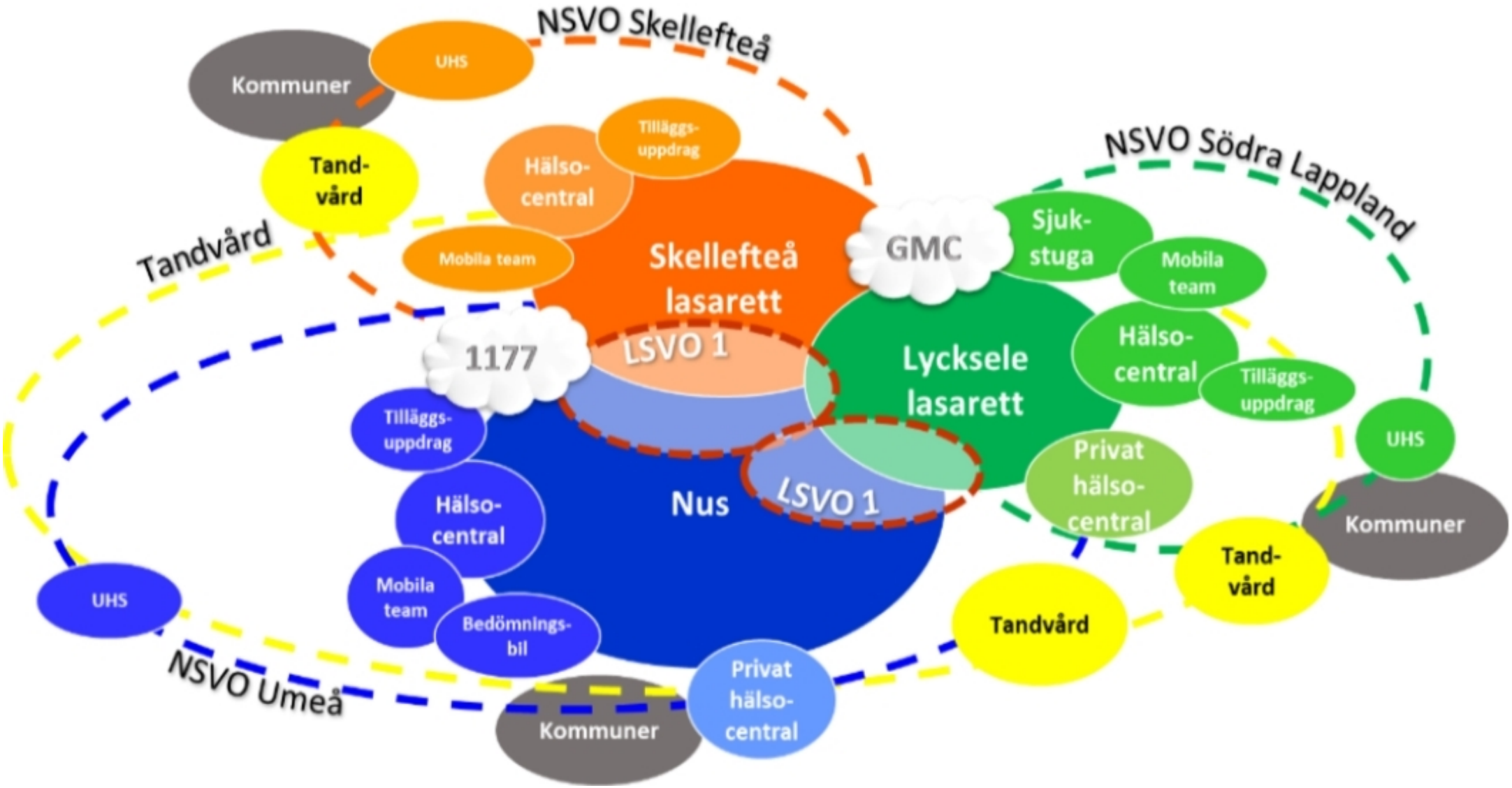

region
västerbotten

Utmaningar

Ekonomi

Vårdvalssystemet

Beställningen

Kompetensförsörjning

Omställning god och nära vård-samverkan kommuner

region västerbotten

Hur fungerar nya organisationen?

Fördelar

Nackdelar

region
västerbotten

Vad vill vi med närsjukvården

Patient/medborgar-centrerad, relationsskapande hälso och sjukvård

Kvalitetsfokus

Teknik och datadriven

Förebyggande

Effektiv

Anna– 30 år

region
västerbotten

Antal kontakter augusti-september 2017

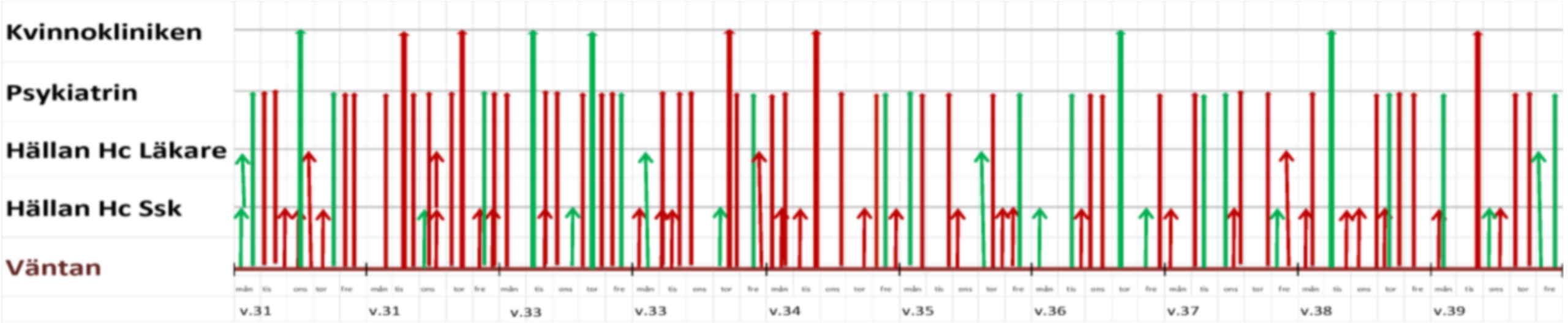

Röd pil: Ej värdeskapande

Grön pil: Värdeskapande

Analys av nuläget

- Många kontakter med sjukvården, totalt 100 kontaker på 2 månader, där inte alla är värdeskapande
- Ingen vårdgivare som Anna har kontakt med har helhetsbilden
- Anna har för höga doser av smärtstillande läkemedel som inte ger önskad effekt. Anna känner sig otrygg och orolig
- Slöseri med tid och resurser för både Anna och sjukvården

Nuvarande arbetssätt

- När Anna ringer hälsocentralen får hon prata med olika sjuksköterskor varje gång
- Träffar olika läkare vid besöken
- Uppföljning av smärtstillande läkemedel saknas
- Finns ingen rutin kring smärtpatienter med beroendeframkallande läkemedel
- Saknar fast vårdkontakt
- Vi bollar patienten mellan olika kliniker

Att definiera Närhet

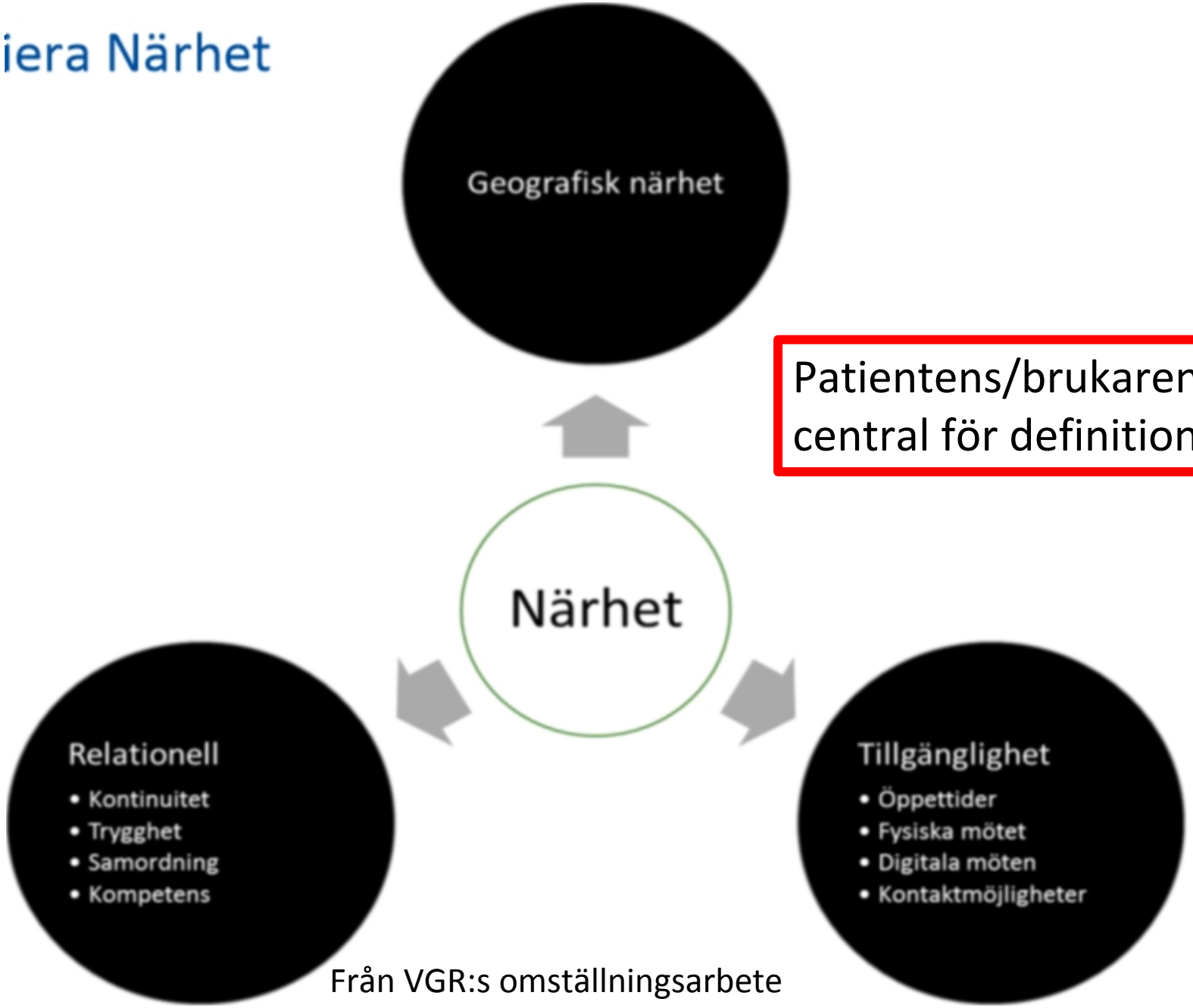

Patientens/brukarens upplevelse är central för definitionen av närhet

Från VGR:s omställningsarbete

The things we know about care in the future

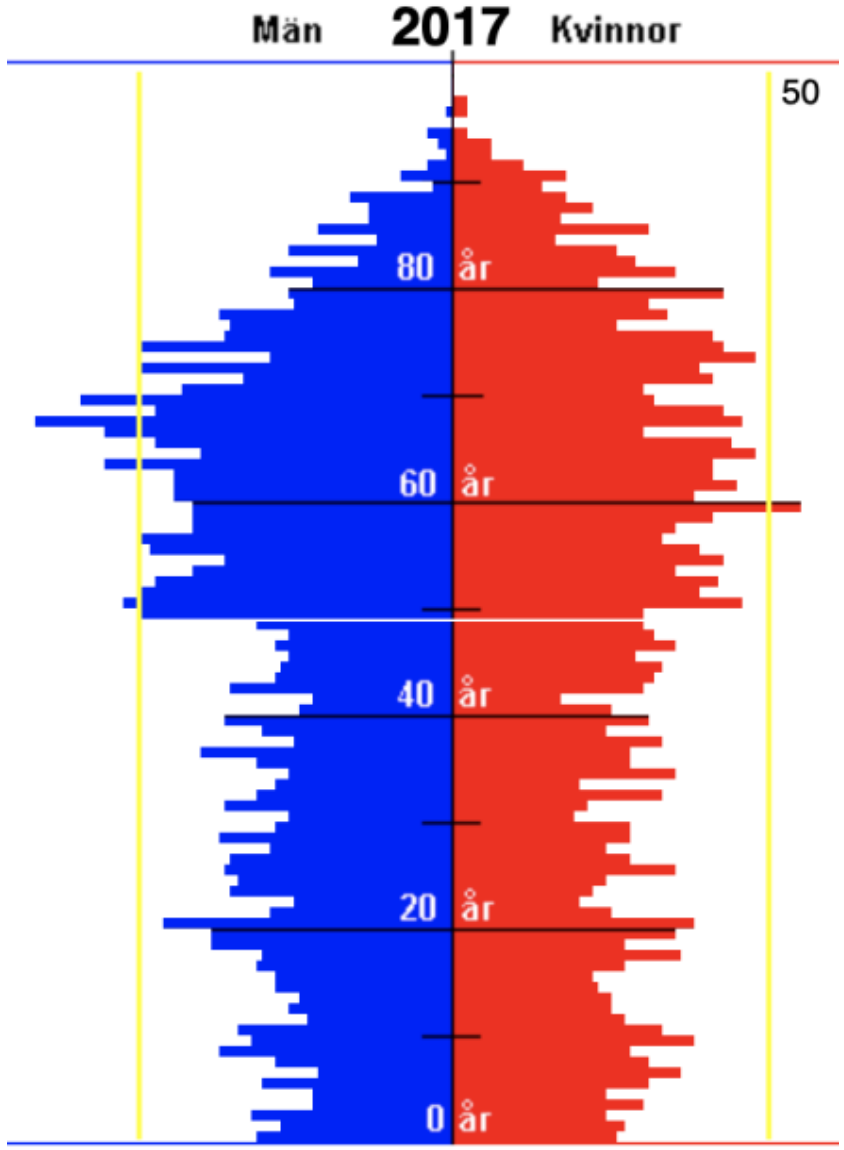

Per Ödling

Professor, Lund University

Behoven av välfärdstjänster ökar stort men inte arbetskraften

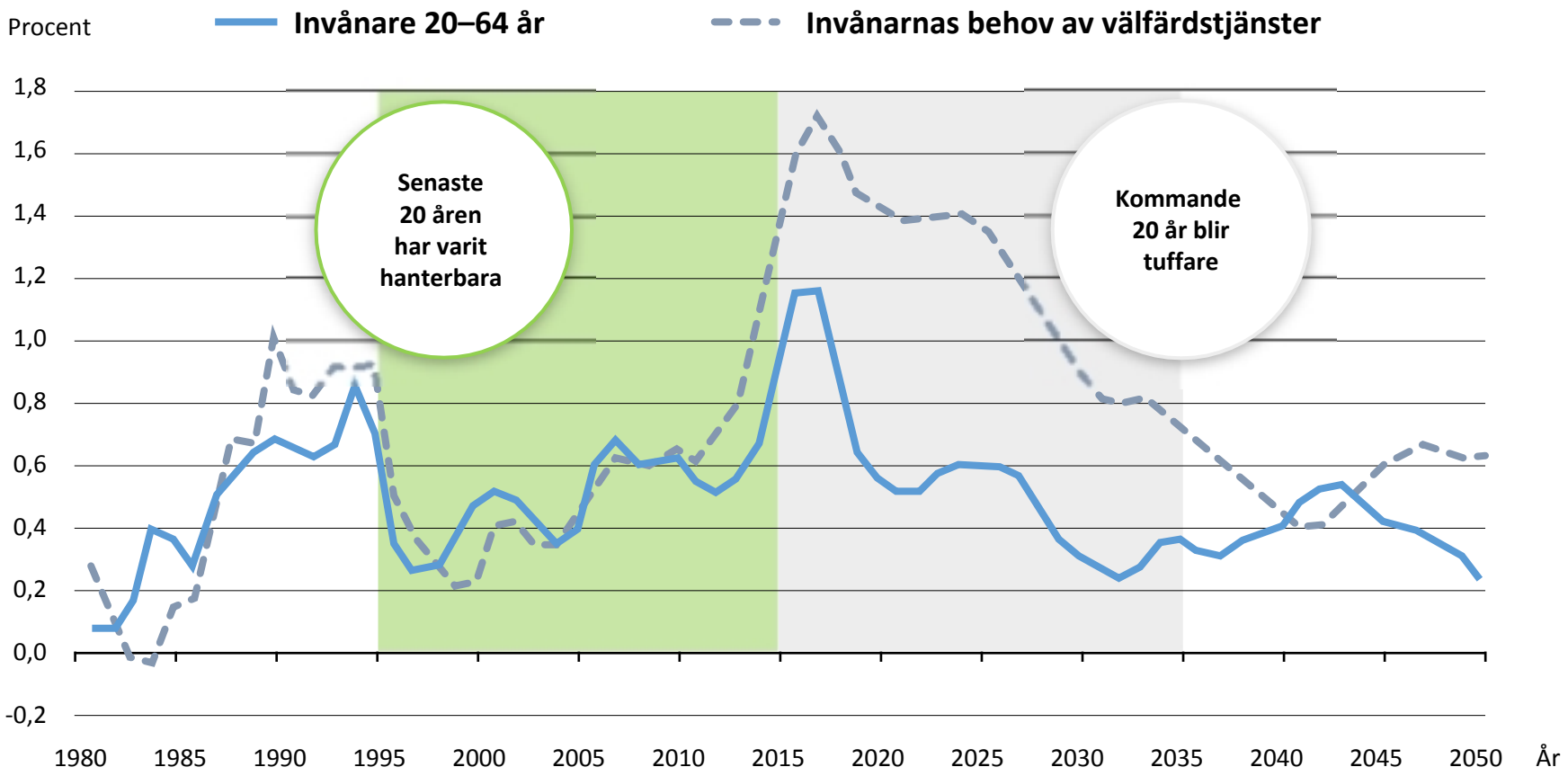

Källa: SKL.

Some are more advanced

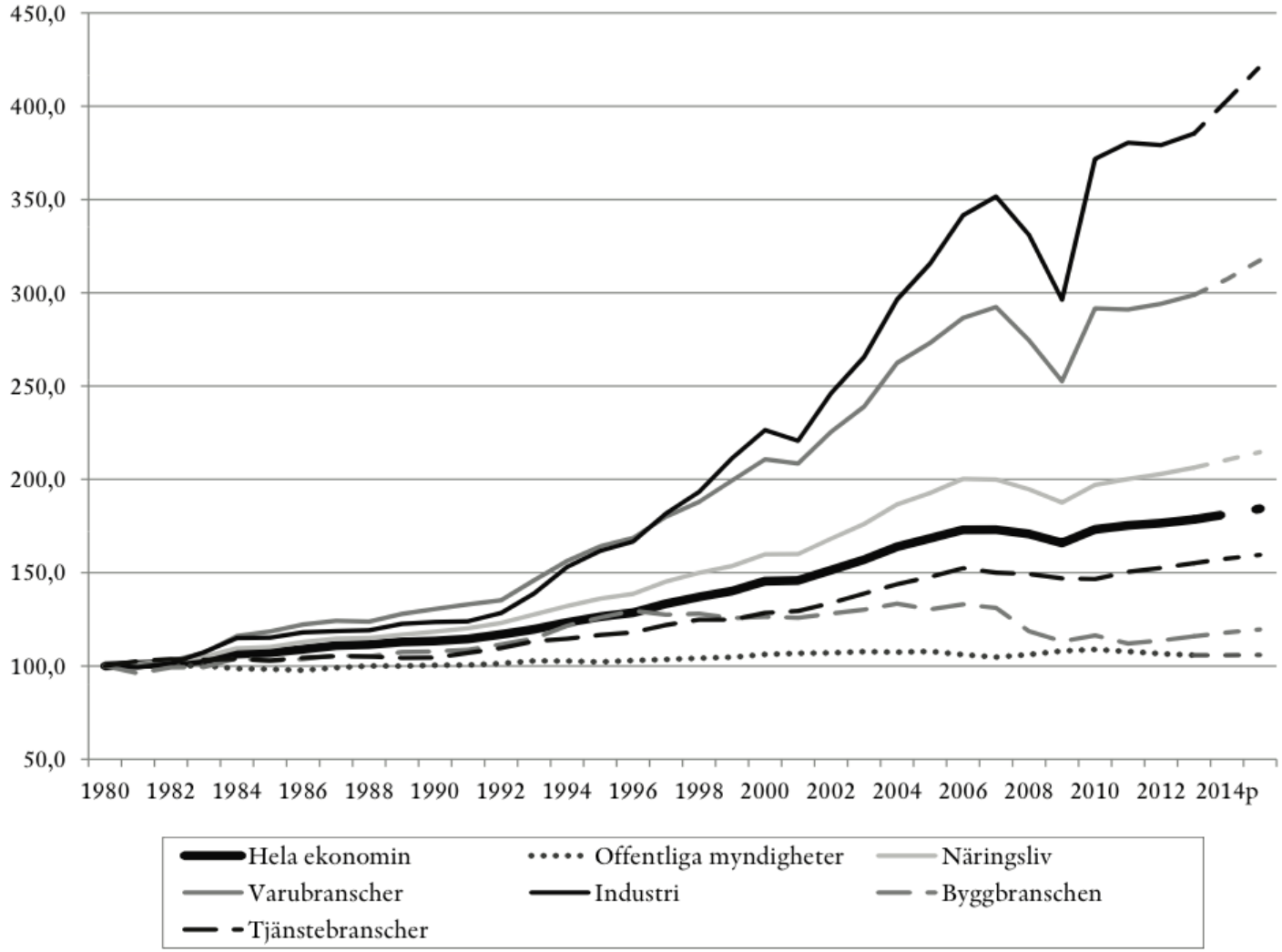

Figur 3
Produktivitet uppdelat på sektorer i Sverige, basår 1980=100

Anm: Kalenderkorrigerat och fasta priser. Konjunkturinstitutets prognos streckad linje.
Källa: Konjunkturinstitutet (2014).

Regeringskansliet

Målbild och strategi för god, effektiv och nära vård 2030

God och nära vård - regeringsuppdrag

Medel söktes för att:

- Skapa organisationsmodeller och arbetssätt för omställning av hälso-, sjukvårds- och omsorgssystemen som underlättar samverkan mellan såväl offentliga aktörer, privata parter och civilsamhället
- Utreda möjligheterna till gemensam systematisk datainsamling och strukturering av denna
- Skapa en gemensam struktur för utvärdering och FoU.

God och nära vård – workshop 22-23 augusti

- Cirka 100 deltagare från kommuner i södra Lappland, Region Västerbotten, Socialstyrelsen och privata aktörer
- Även Skellefteå och Norsjö deltog
- Fokus under dagarna var att:
  - informera
  - inspirera
  - skapa en gemensam målbild
  - skapa en framtida färdplan.

God och nära vård – workshop 22-23 augusti

DAGENS VÄLFÄRD

GÖSTA 85

LEVER LIVET I RISBÄCK!

Vi närmar oss Göstas gård och stiger in i ett hem där tiden ser ut att ha stått stilla. Elden sprakar i spisen och kokkaffet puttrar. Gösta berättar att år 2020, efter ett besök på sjukstugan när hans hälsa sviktade, var hans största oro att behöva lämna gården i Risbäck. Men tack vare den hjälp han fick kan han bo kvar. Gösta visar in oss till ett litet rum bredvid köket. Där finns alla tänkbara tekniska hjälpmedel. Tack vare den snabba 5G-uppkopplingen kan Gösta rapportera in sina hälsodata dagligen och har kontakt med hälso- och sjukvårdsteamet. En drönare landar på gården var 14:e dag. Hösten 2019 startade arbetet med god och nära vård. Det nära samarbetet mellan sjukstugan, folktandvården och kommunen resulterade i att Gösta är en av Dorotea kommuns invånare som nu kan bo kvar hemma.

DAGENS VÄLFÄRD

FRÅN SOCIALT UTANFÖRSKAP TILL

ETT AKTIVT LIV GENOM GOD OCH NÄRA VÅRD

Olle Persson berättar för Dagens välfärd hur God och nära vård förenklat och förbättrat livet för honom i Lycksele. Södra Lappland, som idag är en regionkommun, har ett gränslöst arbetssätt där Olle har gått från att vara ensam och isolerad till aktiv trots smärta och med en ordnad ekonomi. ”De jag behövde hjälp av satte sig ner och lyssnade på mig, tog mig på allvar och vi planerade tillsammans.”. Idag har smärtan inte blivit bättre men livet är bättre. ”En gång per dag ringer nån via Skype och kollar hur jag mår. Jag går till ”stugträffen” och träffar andra och lär mig laga mat.”, berättar Olle. Olles liv för fem år sedan var inte så ljust men tack vare ett gott samarbete mellan alla parter inom vård och omsorgen har Olle fått en ljusare tillvaro.

DAGENS VÄLFÄRD

AINA 95 ÅR;

NU ÄR JAG INTE ENSAM LÄNGRE!

I och med god och nära vård-reformen så har samverkansprocessen gjort att kommunen finkammats på tomma hus och lägenheter och det är numera bostadsbrist i Åsele. Aina, 95 år, bor i X-by, en liten by som för bara 5-6 år sedan endast hade tre av tio hus befolkade. Nu finns det permanentboende i alla hus! Ainas dotterdotter Sofia har flyttat ”hem” med sin familj; fru och två barn. Sofia och hennes fru Ida har fått jobb inom vården som utvecklats och gjort så att många äldre kan bo kvar hemma. Ida är IT-tekniker och har varit med från start när det gäller utvecklingen av de digitala verktyg/tjänster som numera finns hos alla kommuninvånare över 75 år, och gjort att kontakt med vård och omsorg blivit en daglig rutin. Möjligheten till hembesök har också förbättrats med tanke på att hälso- och sjukvårdspersonalen med flera har utbildats och dessutom är fullbemannade. Aina åker en gång i veckan med den självkörande minibussen till grannbyns samlingslokal där pensionärsföreningen har börjat med möten. Hon känner sig numera trygg och säker hemma och ensamheten är ett minne blott!

God och nära vård – workshop 22-23 augusti

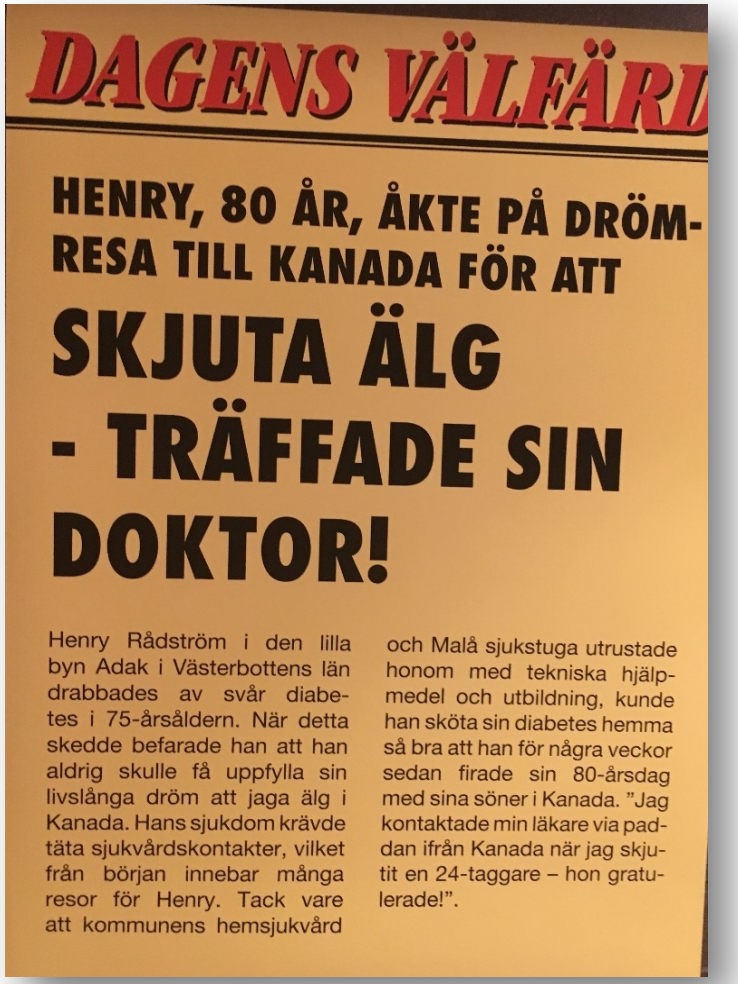

DAGENS VÄLFÄRD

HENRY, 80 ÅR, ÅKTE PÅ DRÖMRESA TILL KANADA FÖR ATT

SKJUTA ÄLG - TRÄFFADE SIN DOKTOR!

Henry Rådström i den lilla byn Adak i Västerbottens län drabbades av svår diabetes i 75-årsåldern. När detta skedde befarade han att han aldrig skulle få uppfylla sin livslånga dröm att jaga älg i Kanada. Hans sjukdom krävde täta sjukvårdskontakter, vilket från början innebar många resor för Henry. Tack vare att kommunens hemsjukvård och Malå sjukstuga utrustade honom med tekniska hjälpmedel och utbildning, kunde han sköta sin diabetes hemma så bra att han för några veckor sedan firade sin 80-årsdag med sina söner i Kanada. ”Jag kontaktade min läkare via paddan ifrån Kanada när jag skjutit en 24-taggare – hon gratulerade!”.

DAGENS VÄLFÄRD

84-ÅRIG KVINNA FRÅN VÄSTERBOTTENS INLAND

HOPPAR FALLSKÄRM PÅ SEYCHELLERNA!

Ingen hade kunnat tro att Beata skulle kunna förverkliga sin dröm om att se världen. Beata har bott i Forsmark i hela sitt liv, men med åren försämrades hennes hälsa på grund av hjärtsvikt och livet blev mer inskränkt. Den digitala utvecklingen inom vård och omsorg möjliggjorde att hennes drömmar kunde förverkligas. Hon har kunnat bo kvar i Forsmark och har en läkemedelsgivare för säker hantering av sina mediciner, eftersom synen försämrats. För att motverka ensamhet blir hon hämtad av ringbilen till en gemensam lokal där både barn och äldre möts. Samtidigt gör hon ärenden och kontakten med sjukvården kan göras digitalt. Efter en dag i Slussfors tas VR-glasögonen på och Beata beger sig ut på resa. Idag går den till Seychellerna och ett fallskärmshopp.

DAGENS VÄLFÄRD

SÖDRA LAPPLAND - VÄRLDENS FRISKASTE FOLK

Ännu en utmärkelse till SLHS (södra Lapplands hälsosystem).

WHO rankar södra Lappland som nummer ett för andra året i rad.

”Jag blev sedd och hörd”. Anna-Greta, 90 år, tar emot priset av WHO i New York. ”Med södra Lappland-modellen blev jag sedd och hörd trots dålig syn och dålig hörsel”, inflikar hon ironiskt.

Anna Greta är glad och stolt då hon visar upp sitt ”teknifierade” hem. Med barnbarnen och deras barn som, numera, grannar lever Anna-Greta i sin idyll. Hon känner en trygghet med närheten till familjen och Södra Lapplands hälsosystem. Anna-Greta ser med tillförsikt fram emot att bli äldre!

God och nära vård – workshop 22-23 augusti

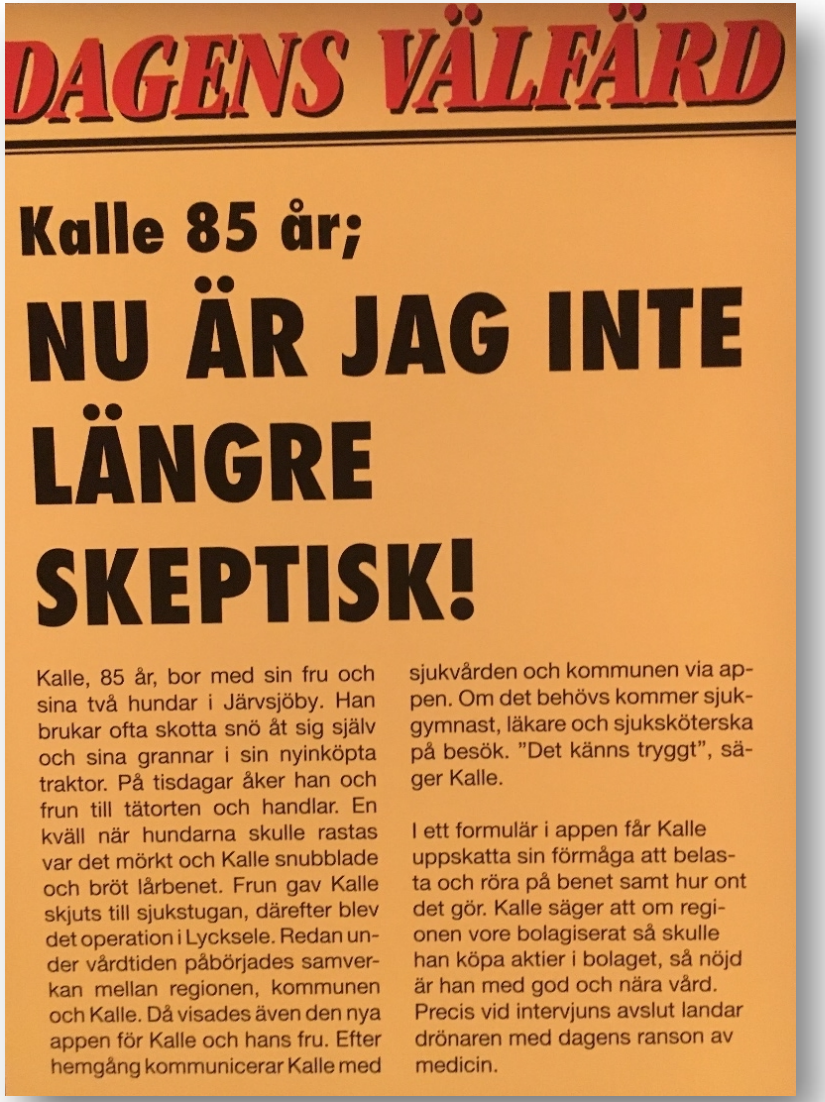

DAGENS VÄLFÄRD

Kalle 85 år;

NU ÄR JAG INTE LÄNGRE SKEPTISK!

Kalle, 85 år, bor med sin fru och sina två hundar i Järvsjöby. Han brukar ofta skotta snö åt sig själv och sina grannar i sin nyinköpta traktor. På tisdagar åker han och frun till tätorten och handlar. En kväll när hundarna skulle rastas var det mörkt och Kalle snubblade och bröt lårbenet. Frun gav Kalle skjuts till sjukstugan, därefter blev det operation i Lycksele. Redan under vårdtiden påbörjades samverkan mellan regionen, kommunen och Kalle. Då visades även den nya appen för Kalle och hans fru. Efter hemgång kommunicerar Kalle med sjukvården och kommunen via appen. Om det behövs kommer sjukgymnast, läkare och sjuksköterska på besök. "Det känns tryggt", säger Kalle.

I ett formulär i appen får Kalle uppskatta sin förmåga att belasta och röra på benet samt hur ont det gör. Kalle säger att om regionen vore bolagiserat så skulle han köpa aktier i bolaget, så nöjd är han med god och nära vård. Precis vid intervjuns avslut landar drönaren med dagens ranson av medicin.

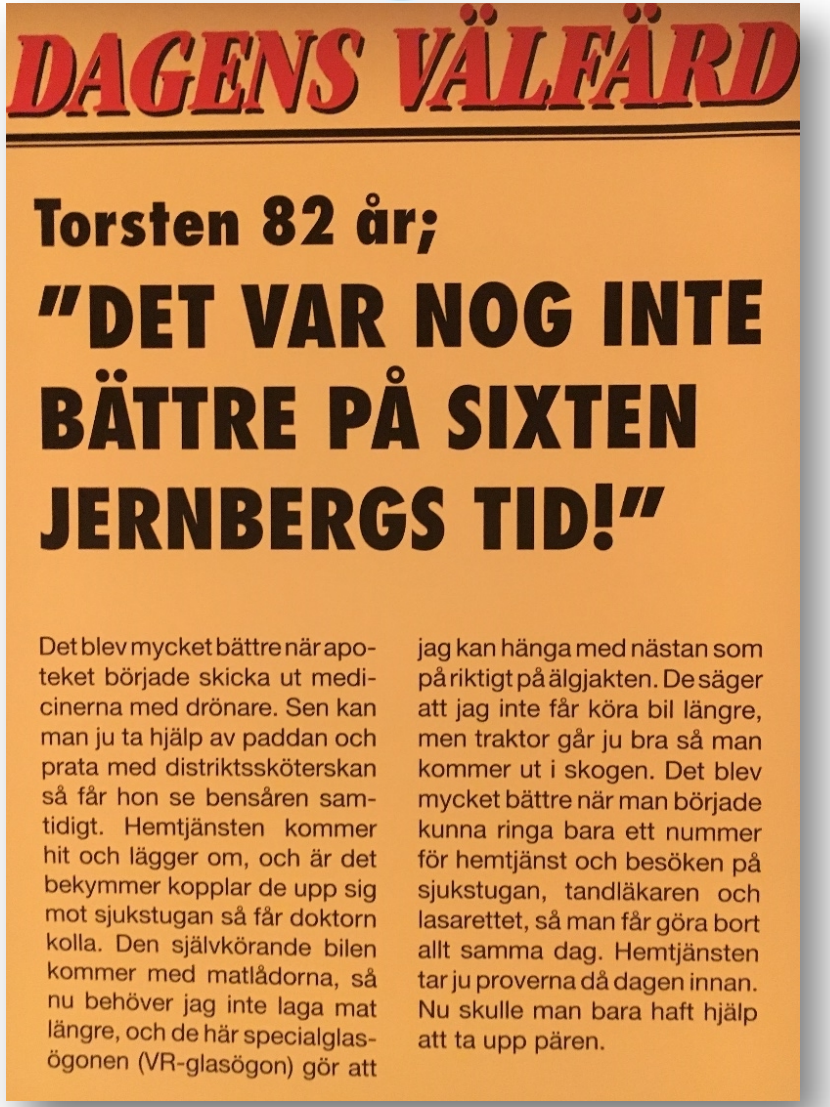

DAGENS VÄLFÄRD

Torsten 82 år;

"DET VAR NOG INTE BÄTTRE PÅ SIXTEN JERNBERGS TID!"

Det blev mycket bättre när apoteket började skicka ut medicinerna med drönare. Sen kan man ju ta hjälp av paddan och prata med distriktssköterskan så får hon se bensåren samtidigt. Hemtjänsten kommer hit och lägger om, och är det bekymmer kopplar de upp sig mot sjukstugan så får doktorn kolla. Den självkörande bilen kommer med matlådorna, så nu behöver jag inte laga mat längre, och de här specialglasögonen (VR-glasögon) gör att jag kan hänga med nästan som på riktigt på älgjakten. De säger att jag inte får köra bil längre, men traktor går ju bra så man kommer ut i skogen. Det blev mycket bättre när man började kunna ringa bara ett nummer för hemtjänst och besöken på sjukstugan, tandläkaren och lasarettet, så man får göra bort allt samma dag. Hemtjänsten tar ju proverna då dagen innan. Nu skulle man bara haft hjälp att ta upp pären.

God och nära vård – förslag på vision

”Södra Lapplands servicemodell erbjuder medborgarna att bli världens friskaste folk!”

”Vi har en gemensam hälsa och sjukvård i södra Lappland”

”Medborgarna i södra Lappland är engagerade i sitt eget välmående, mår bra och känner sig trygga med att få hjälp och stöd om/när det uppstår”

”Södra Lappland – en plats att bo på där du som medborgare kan känna trygghet och delaktighet i din egen hälsa”

”En tydlig organisation – en plånbok – en gemensam målbild med oss medborgare i fokus”

”Livskvalitet livet igenom”

”God och nära vård där jag är – trygghet tillsammans”

”God och nära vård i världsklass genom samarbete och samskapande. Trygghet i välfärden skapar vi tillsammans”

”Arbetssättet inom hälso- och sjukvård är så väl implementerat och välfungerande att det är attraktivt att arbeta och bo i södra Lappland”

God och nära vård – organisation

södra Lappland

Skellefteå-Norsjö

Gemensamma möten

Styrgrupp – leds av närsjukvårdschef

- Tre-fyra kommunchefer
- Fyra representanter från regionen (ink. tandvården)
- Projektledare
- Kommun och områdeschef Skellefteå

Arbetsgrupp- leds av projektledare

- Socialchefer
- Verksamhetschefer primärvård
- Två representanter från sjukhuset
- En representant från tandvården

Styrgrupp

HÖK struktur

Arbetsgrupp

Enl HÖK

God och nära vård – övergripande planering

God och nära vård	2019	2020				2021			
	månad 1-2	månad 3-14				månad 15-26			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Uppstart av projekt									
Möten styrgrupp	x	x		x		x		x	
Möten arbetsgrupp		x	x x	x	x x	x	x x	x	x x
Gemensam workshop				x				x	
Utvärdering av insatser och plan för 2022-2024									

Framtiden - Vinnovautlysning

- Bättre resursnyttjande
- Högre digital kompetens
- Nya samverkansformer
- Tydliga strukturer
- Nya digitala verktyg
- Nöjda patienter
- Friskare patienter

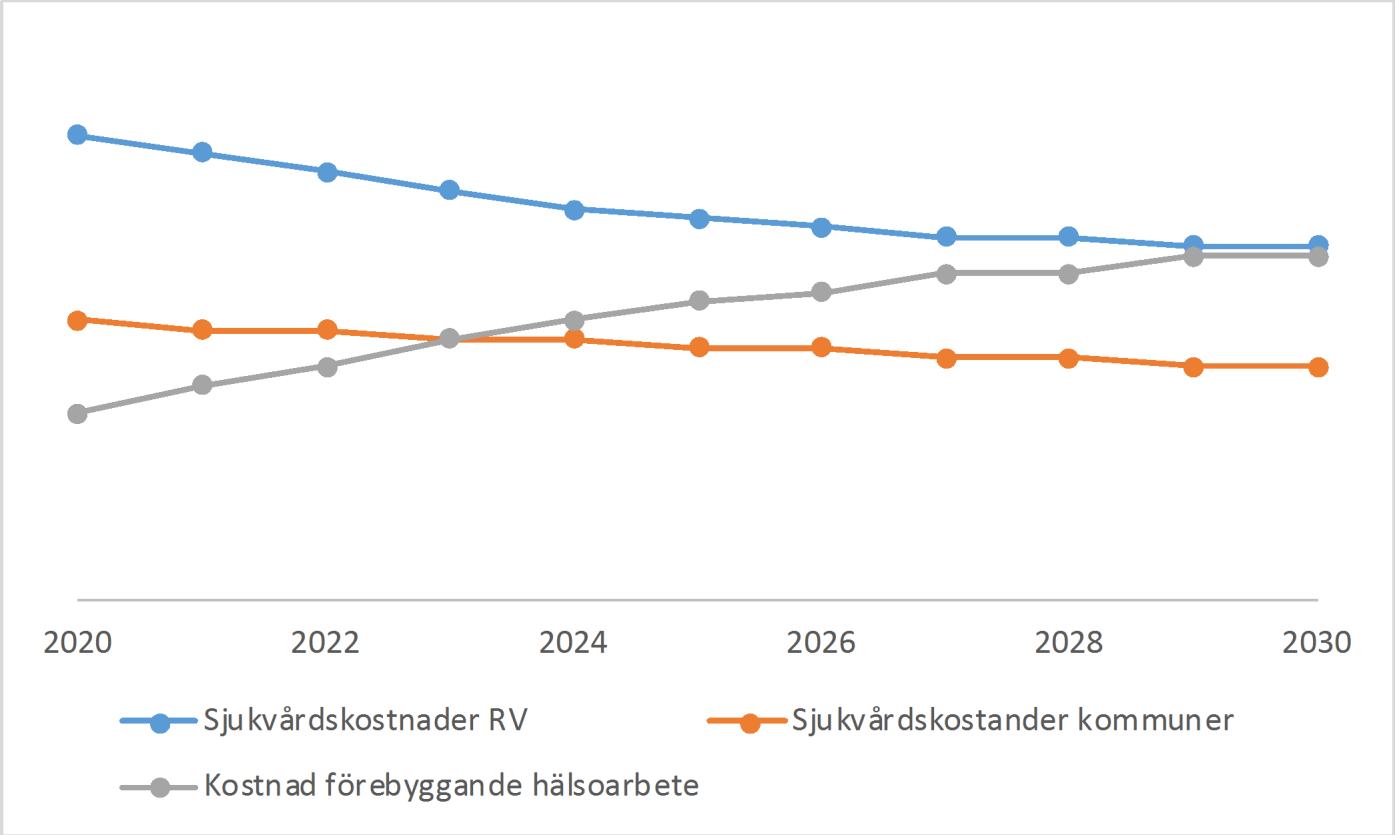

Obs! Preliminärt utkast!

Vision

Sveriges bästa självskattade hälsa 2030!

Vision

1. Bibehållet antal säbo-platser – ökad andel med hemtjänst och digitala hjälpmedel

2. Ny servicemodell med region och kommuner i södra Lappland

3. Årlig minskning av inläggningar på sjukhus och fysiska besök till primärvården med minst 7%

4. Ung-doms-identifie-rade hälso-insatser i varje kommun

5. Digitala vårdmöten och egenprovtagning i alla samhällsrummen

Innovations-projekt

1.1 Införande av nya digitala verktyg och tjänster (även baserade på AI)

1.2 Lokala förändrings-ledare i kommuner i södra Lappland

2.1 Samnyttjande av befintliga system

2.2 Nya gemensam-ma system-verktyg

3.1 Samordning av resurser och data-hantering

3.2 Samverkans-struktur för digitala besök mellan hälso-centraler

3.3. Utbildnings-insatser för medarbetare gällande digital kompetens och ny teknik

4.1 Samverkans-projekt med fokus på förverkligan-de av ungdomarnas hälsoinitiativ

5.1 Utbildnings-insatser för invånare och intresseorganisati oner

5.2 Utveckling av nya vårdtjänster och processer (bl.a. proj. TRALLA)

6. Kunskapsspridning och modellutveckling

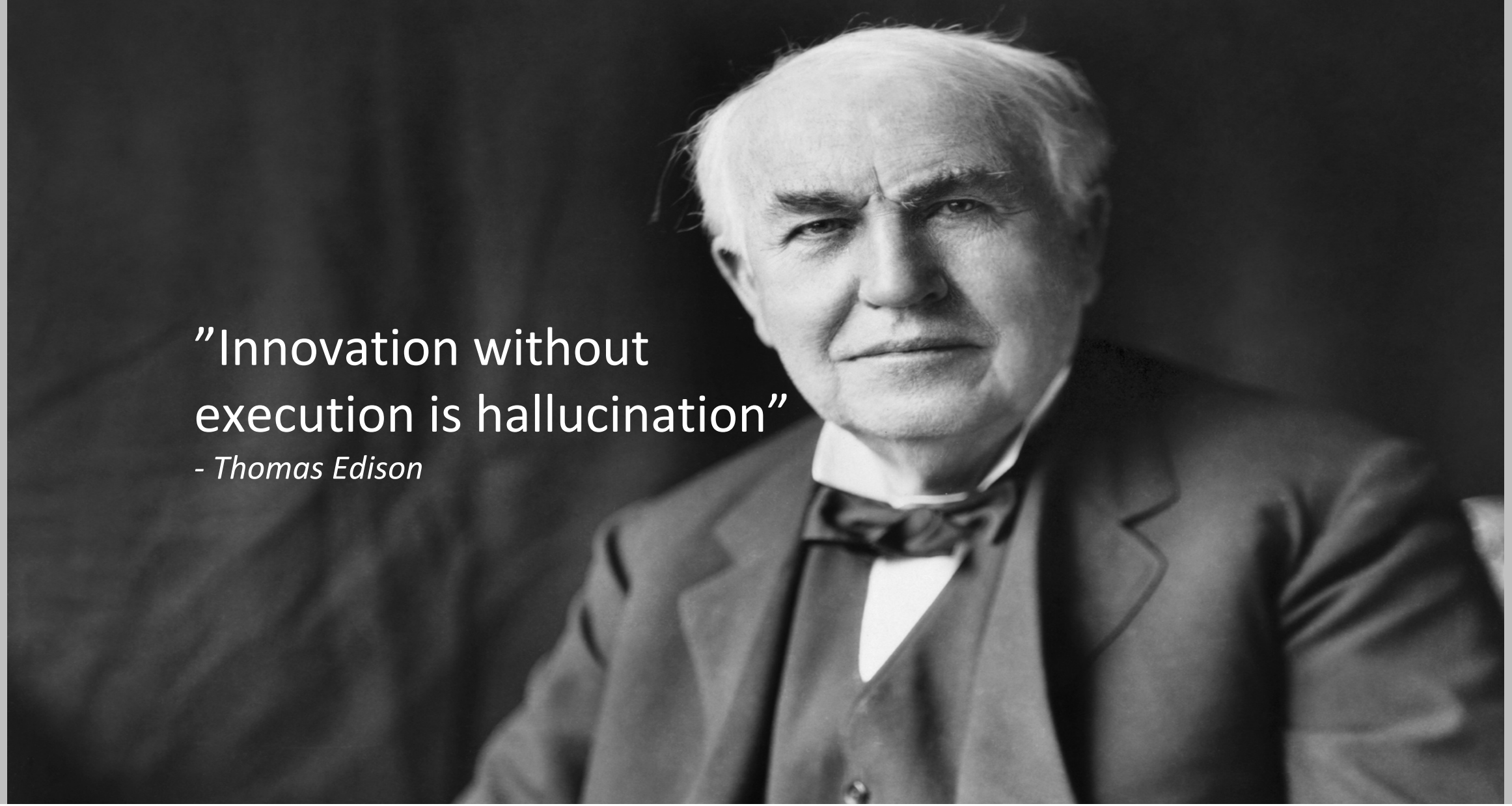

Västerbottens
läns landsting